

СХВАЛЕНО
на засіданні Вченої ради
Київського університету права
НАН України
" 29 " *квітня* 2009 р.
Протокол № *8*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Київського університету права
НАН України
Ю. Г. Бошицький
" 29 " *квітня* 2009 р.

ПОЛОЖЕННЯ
*про підготовку аспірантів та
здобувачів в аспірантурі
Київського університету права
Національної академії наук України*

Положення про підготовку аспірантів та здобувачів в аспірантурі Київського університету права Національної академії наук України розроблене на основі Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки та ВАК України.

I Загальні положення

1. Аспірантура Київського університету права Національної академії наук України здійснює підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації зі спеціальностей, відкритих у Київському університеті права.

Підготовка в аспірантурі здійснюється з відривом і без відриву від виробництва. Термін навчання в аспірантурі з відривом від виробництва - 3 роки, в аспірантурі без відриву від виробництва - 4 роки.

2. В аспірантуру приймаються особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста, магістра.

3. Підготовка в аспірантурі здійснюється за рахунок:

1) коштів юридичних осіб на умовах угод - замовлень з підприємствами, організаціями, установами;

2) коштів фізичних осіб на умовах угод.

4. Кількість аспірантів визначається ректором КУП НАНУ з урахуванням можливостей забезпечення кваліфіковано наукового керівництва і консультування.

5. Не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому до аспірантури, КУП НАНУ розміщує у засобах масової інформації оголошення про конкурсний прийом із зазначенням наукових спеціальностей, термінів та умов прийому, переліку необхідних документів.

II Порядок проведення вступних іспитів

1. *Вступники до аспірантури* подають особисто або надсилають поштою на ім'я ректора КУП НАНУ такі документи:

- заяву;
- особовий листок з обліку кадрів з фотокарткою;
- список опублікованих наукових праць. Аспіранти, які не мають опублікованих наукових праць, подають наукові доповіді(реферати) з обраної ними наукової спеціальності;
- медичну довідку про стан здоров'я;
- копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, - копію нострифікованого

диплома;
посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів);
Паспорт, ідентифікаційний номер, диплом про вищу освіту подаються вступником особисто.

2. Вступні іспити проводяться згідно з розкладом, затвердженим наказом ректора. Розклад вступних іспитів із зазначенням години та місця проведення вивіщується на дошці оголошень для ознайомлення за 10 днів. Початок занять в аспірантурі визначається наказом ректора після проведення вступних іспитів.

3. Для проведення прийому в аспірантуру створюється приймальна комісія під головуванням ректора КУП НАНУ. Члени приймальної комісії призначаються ректором КУП НАНУ з числа проректора з наукової роботи, завідувачів кафедр, відділів Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, провідних вчених, а також передбачених наукових керівників аспірантів.

4. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури виносяться приймальною комісією за результатами співбесіди, розгляду реферату та поданих наукових праць з урахуванням письмового висновку передбаченого наукового керівника, про що вступник до аспірантури повідомляється у тижневий термін.

Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до складання вступних іспитів до аспірантури у зв'язку з неподанням у встановлений термін всіх або окремих документів, перелік яких визначений цим Положенням, або поданням їх після закінчення встановленого терміну.

5. Особам, які допущені до складання вступних іспитів до аспірантури з відривом та без відриву від виробництва, для підготовки та складання вступних іспитів надається один раз на рік додаткова оплачувана відпустка за місцем роботи з розрахунку 10 днів на кожний вступний іспит. Особи, які вступають до аспірантури з одним або кількома складеними кандидатськими іспитами, користуються додатковою оплачуваною відпусткою для складання вступних іспитів, що залишилися, із розрахунку 10 днів на кожний іспит. Особи, які склали всі кандидатські іспити, правом на додаткову відпустку для складання вступних іспитів до аспірантури за місцем роботи не користуються.

До відпустки не включається час проїзду від місця роботи вступника до КУП НАНУ і назад. Витрати на проїзд та проживання несе вступник. Документом, який засвідчує право вступника до аспірантури на додаткову оплачувану відпустку, є повідомлення приймальної комісії за підписом ректора КУП НАНУ про його допуск до складання вступних іспитів.

6. Вступники до аспірантури складають конкурсні вступні іспити з обраної спеціальності (в обсязі навчальних програм для спеціалістів та магістрів), філософії і однієї з іноземних мов на вибір (англійської, німецької, французької) в обсязі навчальних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, затверджених Міністерством освіти і науки

України.

Повторне складання іспитів не допускається.

Результати вступних іспитів дійсні протягом календарного року.

Вступники, які на час вступу до аспірантури склали всі або декілька кандидатських іспитів, звільняються від відповідних вступних іспитів до аспірантури і їм зараховуються оцінки кандидатських іспитів.

7. Прийом вступних іспитів до аспірантури проводиться предметними комісіями, як правило, у кількості 3-5 осіб, які призначаються ректором КУП НАНУ і до складу яких включаються доктори та кандидати наук, а до складу предметної комісії із наукової спеціальності - і передбачувані наукові керівники. До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також доценти та висококваліфіковані викладачі, які не мають наукового ступеня і вченого звання.

8. На підставі результатів вступних іспитів приймальна комісія виносить рішення щодо кожного вступника.

У разі одержання однакових оцінок переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, рекомендовані до вступу в аспірантуру.

Міністерством освіти і науки України, іншими міністерствами та відомствами, Вченою радою КУП НАНУ та інших вищих навчальних закладів (факультетів), наукових установ, які успішно закінчили магістратуру і склали всі або декілька кандидатських іспитів.

9. Зарахування до аспірантури проводиться наказом ректора КУП НАНУ. Про зарахування до аспірантури (або про відмову в зарахуванні) вступнику повідомляється в п'ятиденний термін з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

10. Початок занять в аспірантурі визначається наказом ректора після проведення вступних іспитів.

III Права та обов'язки аспірантів

1. Аспірант працює над індивідуальним планом роботи, не менше ніж два рази на рік звітує про його виконання на засіданні кафедри і щорічно атестується науковим керівником. На підставі висновків атестації наукового керівника і висновків кафедри, відповідним наказом ректора КУП НАНУ, аспірант переводиться на наступний рік навчання або відраховується з аспірантури.

2. Аспірантам, які навчаються без відриву від виробництва та успішно виконують індивідуальний план роботи, за місцем роботи надається додаткова оплачувана щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів для складання кандидатських іспитів і виконання роботи над дисертацією та, за їх бажанням, протягом чотирьох років навчання - один вільний від роботи день на тиждень з оплатою його в розмірі 50 відсотків середньої заробітної плати працівника. До щорічної відпустки не включається час проїзду від місця роботи аспіранта до КУП НАНУ і назад. Витрати на проїзд несе

аспірант.

3. Аспіранти мають право на:

- 1) користування навчальною, науковою, культурно-спортивною, комп'ютерною базою КУП;
- 2) отримання всіх видів наукової інформації та наукового консультування;
- 3) участь у науковій діяльності кафедри;
- 4) переривання навчання з поважних причин з подальшим його продовженням.

Тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються Вченою радою КУП НАНУ;

- 5) щорічні канікули тривалістю до двох календарних місяців, які включаються до загального терміну навчання у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва;
- 6) участь у виборах до органів самоврядування КУП НАНУ;
- 7) роботу за сумісництвом відповідно до законодавства України;
- 8) безпечні і нешкідливі умови навчання і праці;

Покладання на аспірантів обов'язків, не пов'язаних з підготовкою дисертації, забороняється.

4. Термін навчання в аспірантурі включається до науково-педагогічного стажу.

5. Аспіранти зобов'язані:

- 1) дотримуватися вимог законодавства, моральних, етичних норм поведінки;
- 2) глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний культурний рівень;
- 3) виконувати індивідуальний план роботи над дисертацією. Індивідуальний план роботи аспіранта передбачає складання кандидатських іспитів із спеціальності, іноземної мови та філософії, а у разі необхідності - додаткового іспиту, визначеного рішенням спеціалізованої вченої ради, і заліків з дисциплін, визначених рішенням Вченої ради КУП НАНУ з урахуванням профілю підготовки, а також педагогічну практику в обсязі 50 годин, яка призначається та затверджується відповідними кафедрами;
- 4) опанувати методологію проведення наукових досліджень;
- 5) звітувати про хід виконання дисертації на засіданні кафедри, Вченої ради КУП НАНУ;
- 6) у встановлений термін захистити дисертацію або подати її спеціалізованій вченій раді;
- 7) дотримуватися Статуту і правил внутрішнього трудового розпорядку КУП НАНУ.

6. До терміну навчання в аспірантурі не включається період хвороби (тривалістю понад один місяць), знаходження у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада КУП оцінює обставини, що виключили можливість працювати над дисертацією, і визначає термін, на який продовжується навчання в аспірантурі (як правило, не більше одного року).

7. В окремих випадках Вчена рада КУП НАНУ може встановлювати термін навчання в аспірантурі диференційовано - від одного до трьох років з урахуванням обсягу наукового доробку і ступеню готовності дисертації.

8. Переведення аспірантів до іншого вищого навчального закладу, наукової установи, а також на іншу форму навчання здійснюється ректором КУП НАНУ.

Переведення аспірантів, які навчаються за цільовим призначенням, на іншу форму навчання може здійснюватися тільки за клопотанням організації, яка їх направила на навчання.

9. Аспіранти можуть бути направлені на стажування до провідних вітчизняних і закордонних наукових центрів. Витрати, пов'язані з їх відрядженням, проводяться згідно із законодавством України.

10. Аспірант, який успішно захистив дисертацію до закінчення терміну навчання в аспірантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план роботи, і відраховується з аспірантури з дня захисту дисертації.

11. Вчена рада КУП НАНУ зобов'язана не менш як один раз на рік розглядати питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, переглядати склад наукових керівників, консультантів та усувати від наукового керівництва або наукового консультування осіб, які не забезпечують своєчасної і якісної підготовки аспірантів.

12. Відповідальність за рівень організації наукової підготовки в аспірантурі КУП НАНУ та координація робіт по прийому покладається на проректора з наукової роботи.

IV Права та обов'язки здобувачів

Здобувачі наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою.

1. Самостійна робота над дисертацією на здобуття наукового ступеня кандидата наук є однією з форм підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів. Здобувачами наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою (далі - здобувачі), можуть бути особи, які мають вищу освіту (кваліфікацію спеціаліста або магістра).

2. Громадяни інших держав та особи без громадянства можуть бути здобувачами на підставі:

- міжнародних договорів України;
- загальнодержавних програм;
- договорів, укладених з юридичними та фізичними особами.

3. Здобувачі прикріплюються до КУП НАНУ (з відповідної спеціальності) з метою підготовки і захисту кандидатської дисертації, а також для поглибленого теоретичного вивчення спеціальних дисциплін, вивчення іноземної мови та філософії, складання кандидатських іспитів на термін до 5 років.

Особі, які раніше пройшли повний курс навчання в аспірантурі за

державним замовленням, правом прикріплення до КУП НАНУ як здобувачі не користуються.

Особи, які повністю використали термін прикріплення як здобувачі, правом повторного прикріплення до КУП НАНУ не користуються.

4. Для прикріплення до КУП НАНУ з метою написання кандидатської дисертації здобувач подає такі документи:

- заяву;
- особовий листок з обліку кадрів з фотокарткою;
- список опублікованих наукових праць.
- копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, - копію нострифікованого диплома);
- посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів);

Паспорт, ідентифікаційний номер, диплом про вищу освіту подаються здобувачем особисто.

5. Для прикріплення до КУП НАНУ з метою складання кандидатських іспитів здобувач подає заяву на ім'я ректора та витяг з рішення Вченої ради вищого навчального закладу про затвердження теми, де виконується дисертаційна робота.

6. Ректор КУП НАНУ на підставі письмового висновку передбачуваного наукового керівника та за результатами співбесіди із здобувачем та висновку відповідної кафедри видає наказ про прикріплення здобувача і призначення наукового керівника.

7. Науковими керівниками здобувачів призначаються доктори наук або кандидати наук.

Кількість здобувачів, прикріплених до одного наукового керівника, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно, включаючи аспірантів.

У разі прикріплення здобувача тільки для складання кандидатських іспитів науковий керівник не призначається.

8. Здобувачі протягом місяця після прикріплення до КУП НАНУ подають на кафедру на затвердження погоджений з науковим керівником індивідуальний план роботи. Темі дисертацій здобувачів після погодження на кафедрі затверджуються Вченою радою КУП НАНУ.

9. Здобувачі працюють над дисертаціями за індивідуальними планами роботи, щорічно звітують на засіданні кафедри, і атестуються науковими керівниками.

10. Організацію, облік і контроль за роботою здобувачів над дисертацією здійснює аспірантура КУП НАНУ.

Здобувачі, які не виконують індивідуальний план роботи без поважних причин на підставі висновків атестації наукового керівника і висновків кафедри підлягають відрахуванню.

11. Відповідно до індивідуального плану роботи здобувачі користуються

необхідним обладнанням, бібліотеками за місцем прикріплення.

12. Здобувачі складають за місцем прикріплення кандидатські іспити з наукової спеціальності, іноземної мови та філософії, а також за рішенням Вченої ради КУП НАНУ- інші іспити та заліки з урахуванням профілю підготовки.

13. Здобувачі, які склали кандидатські іспити і виконали індивідуальний план роботи, допускаються до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

14. На здійснення наукового керівництва щороку відводиться 25 академічних годин на одного здобувача.

14. Здобувачу, який успішно поєднує виробничу та педагогічну діяльність з науковою роботою, може надаватися творча відпустка згідно з законодавством України.

V Порядок проведення кандидатських іспитів

1. Кандидатські іспити є складовою частиною атестації науково-педагогічних і наукових кадрів. Кандидатські іспити проводяться з метою встановлення глибини професійних знань, наукового і культурного кругозору здобувача наукового ступеня кандидата наук, підготовленості його до самостійної науково-дослідної діяльності. Складання кандидатських іспитів здобувачами є обов'язковим для присудження їм наукового ступеня кандидата наук.

2. Кандидатські іспити складаються з філософії, іноземної мови і спеціальності.

Кандидатський іспит з іноземної мови може складатися з англійської, німецької та французької мов на вибір. Якщо для написання дисертації потрібні знання іншої іноземної мови, ректор КУП НАНУ може дозволити складання кандидатського іспиту з цієї мови.

3. Аспірант(здобувач), який має вищу освіту зі спеціальності, що не відповідає галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, на підставі рішення відповідної спеціалізованої вченої ради складає додатковий кандидатський іспит із наукової спеціальності відповідної галузі науки.

4. Кандидатські іспити зі спеціальності приймаються за програмами, що складаються з двох частин: типової програми, затвердженої Міністерством освіти і науки України, і додаткової програми, що розробляється відповідною кафедрою.

Додаткова програма кандидатського іспиту із спеціальності повинна включати нові розділи відповідної наукової спеціальності і питання, пов'язані з напрямом досліджень аспіранта(здобувача), а також враховувати останні досягнення у відповідній галузі науки і найновішу наукову літературу.

За рішенням приймальної комісії кандидатський іспит зі спеціальності в залежності від обсягу матеріалу може проводитися у два етапи з виставленням загальної оцінки.

5. Кандидатські іспити з філософії та іноземної мови приймаються за

типовими програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

6. Комісії по прийому кандидатських іспитів з кожної дисципліни призначаються ректором КУП НАНУ у складі голови комісії (ректора) і не менше двох членів з числа кваліфікованих спеціалістів - докторів і кандидатів наук.

До складу комісії з прийому кандидатського іспиту із спеціальності повинно входити не менше трьох фахівців, два з яких мають бути докторами наук, третій - кандидатом з цієї спеціальності.

До складу комісії по прийому кандидатського іспиту з філософії повинно входити не менше двох фахівців, один з яких має бути доктором філософських наук, а інший - кандидатом філософських наук.

До складу комісії по прийому кандидатського іспиту з іноземної мови повинно входити не менше двох викладачів кафедри іноземних мов, а також викладач спеціальної кафедри або науковий співробітник, який має науковий ступінь із спеціальності аспіранта (здобувача) наукового ступеня кандидата наук і вільно володіє відповідною іноземною мовою.

На кандидатських іспитах можуть бути присутні члени відповідної спеціалізованої вченої ради, ректор КУП НАНУ його заступники, представники Міністерства освіти і науки України тощо.

7. Кандидатські іспити приймаються організовано, два рази на рік у формі сесій. Термін проведення сесій встановлюється наказом ректора КУП НАНУ. У разі подання здобувачем до спеціалізованої вченої ради дисертації до захисту кандидатський іспит може бути прийнятий поза сесією.

8. Допуск аспірантів(здобувачів) до складання кандидатських іспитів здійснюється за наказом ректора КУП НАНУ. Для своєчасного внесення до наказу про допуск до екзаменаційної сесії аспірантів та здобувачів необхідно суворо дотримуватись термінів запису на кандидатські іспити. Запис на кандидатські іспити здійснюється у відділі аспірантури згідно з поданими заявами.

Університет повідомляє осіб, зазначених у наказі, про допуск до складання кандидатського іспиту, про час і місце проведення кандидатського іспиту не пізніше ніж за місяць до його проведення. У разі неявки здобувача на іспит з поважних причин він може бути допущений ректором КУП НАНУ до складання кандидатського іспиту протягом поточної сесії.

Рішення комісії по прийому кандидатського іспиту може бути оскаржене здобувачем ректору КУП НАНУ у терміни, встановлені приймальною комісією КУП НАНУ.

9. Кандидатські іспити за рішенням приймальної комісії проводяться з використанням екзаменаційних білетів. Для підготовки до відповіді використовуються екзаменаційні листки, що зберігаються після іспиту протягом року.

10. Рівень знань аспіранта (здобувача) оцінюється за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

11. На кожного аспіранта(здобувача) заповнюється протокол кандидатського іспиту, до якого вносяться прізвища членів комісії, присутніх

на іспитах, з обов'язковим зазначенням їх наукового ступеня, вченого звання і посади.

Протокол засідання комісії по прийому кандидатських іспитів зберігається за місцем складання кандидатських іспитів протягом десяти років.

12 Після складання кожного кандидатського іспиту видається посвідчення встановленої форми, а за місцем складання останнього кандидатського іспиту ці посвідчення замінюються на єдине посвідчення.

13. Іноземці та особи без громадянства складають кандидатські іспити на загальних підставах.

14. Прийом кандидатських іспитів у здобувачів здійснюється на компенсаційній основі.

15. Відповідальність за дотримання встановленого порядку проведення кандидатських іспитів несе голова відповідної приймальної комісії та адміністрація університету.

16. Кандидатські іспити, що прийняті з порушенням вимог Положення, вважаються недійсними.

Проректор з наукової роботи

О.В.Чернецька

Завідувач аспірантури

Н.І. Авраменко

Юрист

М.О.Фролов